

КЕНГЕШ

Автомобиль транспорт бла адамланы жүрютюуге эмга жюк ташыууга контроль къатыландырыллыкды

КъМР-ни Башчысыны къуулгун болжаллы халда толтургун **Казбек Кокос** КъМР-ни Правительствоосу эмга муниципалитетли таматалары бла бардырган кенгешде сөз пассажир транспорту юсюнден барганды. «Россей Федерацияда автомобиль эмга электротранспорт бла шахарны ичинде адамланы жүрютююу бла жюк ташыуу тап къурауу юсюнден эмга Россей Федерацияны бир-бир законларына тюзетиуле кийриуно юсюнден» Федерал законга тийишлиликте бу ишке контрольну коңледиргеге кереклисине энци эс бурулганды.

Андан сора да, кенгешде пассажирлени ташыуу рынгоун андан ары айнытуу, жамаут транспортда жүрютюу къоркъуусулугун жалчытуу, аны техника болуму эмга тыш сыратын игилендириуно, автопаркны жангыртыууа келлендириуно амаларны сюзюлгендиле, алгын этилген келишимле къалып толтурулгандарына, ол санда транспортну жүрютюу граффиги сакланганына бла къалганына къаралганды. Ишлерин жашырын бардырганды. Ишлерин жашырын бардырганды. Ишлерин жашырын бардырганды.

Ол кюн окуна Казбек Кокос республиканы жолларына аталган кенгеш бардырганды. Быйыл регион эмга муниципал магъаналы жоллары 80 километрден асламын жангыртыууа оную этилгенди. Андан сора да, «Къоркъуусуз эмга тынгылы ав-

томобиль жолла» деген миллет проектин чеклеринде Нальчикге шахар жоллары ремонтуну быйыл Федерал бюджетден 432 миллион сом белюнорюкю. Битеу да 2019 жылда республикалы жол фонддан регион жолла бла байламлы ишлерине 2,8 миллиард сомдан артыкъ къоратртыууа белгилениди. Ол а аны алпында жылдан эсе 1,5 кереге асканды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоусуну пресс-службасы.

ПРОГРАММА

Шахарланы айбатландыруу проектге жамаут ыразыды

«Единая Россия» регионлада кеп къатлы койлени арбалзартын тапландыруу жаны бла программа болжаллы энци эки жылга созулурун излейди. Билтыр а партия федерал арадан бу жумушлагъа ахча белюнорюн жалчыталганды.

мир Якушеви регионлагъа арбалзартыууа ахча белюу даулашлы соруу болгъанын эмга жылны ичинде

сюзюлгююн белгиленине жууалаганды.

Адамла битеу къыралда да ачыкъ къол кетюрууге къа- тышып, тапландырылгъа тийишли арбалзартыууа сайла- дыла, программа жашауда андан ары бардырылгъанына ышанадыла. Аланы алдаргъа ахырда жарарыкъ туюлюди. «Единая Россия» 2020-2021 жыллада бу программагъа белюннген ахчаны блчмени къыскартылмас ючюн къолдан келгенини этерикди, дегенди Качкаев.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къоркъуусуз

Бу кюнде Лячичкъяны «Учос» атлы жангы микрорайонуна газ ыз тартып башлагандыла, деп билдириледи Чегем

«Учосха» газ тартыллыкды

району администрациясыны пресс-службасындан.

Ишле КъМР-ни Энергетика, тарифле эмга жашау журт-

лагъа надзор этуу министрствосуну программасыны (Реконструкция и строительство газораспределительных сетей за счёт средств специальной надбавки к тарифам по транспортировке газа) чеклеринде бардырыладыла. Саулай да объектке 2,1 миллион сом къратыллыкды.

Бусагъатда къарындашла Дышековла орамда бир километр бла жарым узунлугъуна ыргылыны жерге сала турадыла. Ызы бла кёксюл отлукну басымн улуу, гичте этген шкар да орнатыллыкды. Бар жумушну да бу айны ахырына тамамларгъа айтыла. Объект битсе, эки жюк чаклы юй толсунай газ бла жалчытылынырыкъды.

Жазылуу-2019

Энтта да амал барды

Хурметли жамаут!

Сиз бир торлю сылтаула бла 2019 жылны биринчи жарымына «Замангъа» жазылмай къалгын эсегиз, ишни тюзетирге онг барды. Февралыны 24 дери, почтагъа барып, ана тилибизде чыкъган газетге жазылсагыз, аны 1 тартдан алып башларыкъсыз.

Жазылуууну мерт айгъа багъасы – 408 сомду.

Бизни индексбиз - 51532

Прокуратура предпринимательлени эркинликлерин сакълау, административ чырмаулары кетериу жаны бла болумну дайым тинтип турады
2 бет

Сахна аны бошамзалыкъ квууанчы эм ёхтемлиги эди
3 бет

Жорукълагъа бой салмау бла жолланы тарлыклары къайгылылай къаладыла
4 бет

Суратларында - керти эм жомаклы дуняла
4 бет

Жашау журтла бла байламлы бузукълукъланы тыяргъа алланып

КъМР-ни Парламентини президиумуну кезиюлу жаны буйыууну повесткасы бай болганды. Депутатла къыркъдан аслам сорууну сюзгендиле. Аны спикер Татьяна Егорова бардырганды.

Биринчиден, «КъМР-де жашау журт халны бир нызамга келтириуно юсюнден» республикалы закону 22-2-чи статьясына тюзетиулеге къаралганды. Ол федерал излемде этилген тюрленюуле бла байламлы хазырланганды.

юсюнден билдириу болса, жашау журт контроль жаны бла къырал эм муниципал органлагъа пландан тышында тинтиуле бардыртыуа эркинлик берилгенди.

«Инсанланы саулыкъларын игилендириуно юсюнден» закону 2-чи статьясына хазырланган тюзетиулеге да къаралганды. Эки проект да Парламентини жаз башы сессиясыны планына кийиртилгендиле эмга сейирлери болган органлагъа эсгертиуле этерге

жарашдырган федерал законланы излемлери бла келтирдирге бурулууду. Анда субъектледе конституциялы эм жарашдырууну судьяланы къулулкъларын толтурганыны статусларын шарт белгилеуно юсюнден барады сөз. Парламентариле «Чеклени тийрелеринде бирге ишлеуно мурдоруну юсюнден» федерал закону 12-чи статьясына да хазырланганды тюзетиуле. Къыралны башха субъектлеринде коллегаларыны

Къурулуш, жашау журт-коммунал миокл эм отлукъ энергетика жаны бла комитетлени башчылары Валерий Трени-вич аныгъатханыча, федерал законга тийишлиликте энди жашау журт надзор жаны бла къырал органлагъа кеп къатлы мекяны ичинде къабыргъаланы оюу, жерлеринден тегидируу жаны бла бузукълукъланы ачыкълау, аланы тохтатыу жаны бла полномочияла бериледи. Быллай терсликте этилгенерини

берилгендиле.

Законодательство, къырал къурулуш эм жер-жерли самоуправление жаны бла комитет а «РФ-ни субъектлеринде законла чыгарыуучу (представительный) эм аланы толтуруучу власть органлары ишлерин къураууну битеуно принципленери юсюнден» федерал закону 21-чи статьясына тюрленюуле хазырлаганды. Аны башчысы Борис Мальбахову айтханыча негер, документ РФ-де сюд системаны ишин

законодательный башламчылыкъларын да сюзгендиле. Ахырында Аграр политика, экология, табият-атны хайырландыу эм жер халла жаны бла комитетни башчысыны орунбасары Сафарби Шагап-сов басмадан «Къабарты-Малкъарны Кызыл китабы» чыкъганыны билдиргенди. Бу магъаналы ишни уа депутатла энци контрольда тутхандыла.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Депутат иш юсюнде Аптюеклени жокълугу, улоуну тап айланмагъаны эмилиени жарсытады

«Единая Россия» политика партияны Нальчикде мекямадан РФ-ни Федерал Жыйылууну Кырал Думасыны депутаты Ирина Марьяш «регион ишлеринде приём бардырганды».

Ирина Евгеньевна белгиленича, Кырал Думаны депутатлары «регион ыйыкъны» кезиюнде халкъ бла ишлерге, адамла хар кюнго жашауларында къаллай проблемалагъа тубегенерин билдирге, алгъа болушуртыуа жоршедиле.

«Мен узакъ элпеге дайым барыучума, бусагъатлада Май району Александровская станциясында бла Лескен району Ташлы-Тала элинде болганма. Адамла башха-башха соруулары бергендиле, алай аланы проблемалары бирчаракъ болганы ачыкъланганды. Алай жерледе жашагъанлары аптюеклени азлыкълары неда болмагъанлары апчытады. Алада аз адам тургъаны ючюн хайыр жокъду деп, предпринимательле аланы ачаргъа ашыкъмайдыла.

Фельдшер-амбулатор пунктлада, амбулаториялада стоматология кабинетле да жокъдула. Ала уа Россейни Саулукъ сакълуу министрствосуну онуюна тийишлиликте хар школда ишлерге жерекдиле, сабийлени саулыкълары баш магъаналы борчладан биринди. Кеплени аскерге чакыргъан кезиюледе неда окуугъа киргенлеринде саулыкъларына къарганды аш эритиу органларында, башха

жерлеринде да ауруула табыладыла. Сылтауну аш-азыкъгъа салып къоргъа жарамас, быллай хата стоматология чурумладан келеди, дегенди ол.

Депутат узакъ элпеге транспорт иги жюрюмегины да энци айтханды. Лицензияны алгъан маршрут таксиле алгъа салынган борчланы толусунай тамамлаидыла, алгъа Нальчик эм анга жуукъ жерлеге барыу хайырлыракды. Сөз ючюн, Лашукта, Ташлы-Тала дегенча элпеге барып къайтан къыйын болды. Маршруткала алгъан лицензияда уа ала элге кюнне ненен керге эм не заманлада барып келирге керек болгъанлары чертилип жазылды. Алгъа жер-жерли самоуправление органла, администрацияла бла муниципалликлада контроль этерге тийишлери.

Дагъада бир проблема банка бла байламлы жумушланы жалчытыуда чыгъады, суа элде бир банкомат жокъду. Бюгон-

люкде иш хакъла, пенсияла да карточкалагъа келеди, эчлиге аны ючюн башха жерлеге барып, ачхаларын алай алырга тошеди. Кылайлары аз неда жаш ююрлени фатарла бла жалчытыу, субсидияла берюу проблемала да мадарла этилдилерин излейди. Биз жаш адамла элпеге неметча, элде жашау инсанга къыйын кёрюнемча къолдан келгени этерге борчлуубуз.

Адамла бла бетден-бетге сёлешгенде анылайса ол неда бу сорууну тамамлар ючюн не этерге тийишлисин. «Единая Россия» ишени башына халкыны излемлери сапада, законла чыгаргъан башламчылыгын да гражданданы тилеклерин керге этеди. Аны ючюн «регион ыйыкъда» келип, жарынуларын айткан адамлагъа ырызлыгъымы билдиргеге сюеме, дегенди Ирина Марьяш.

Кюйсюз сынаулары кёре
Ибрагим 1919 жылда 5 февральда Кенделенде тууганды, анда өсгөнди. Школда театр кружокла-дан башлап, сахнага жол изилгенди. Школу бошпай, Ленин аты окуучу городок-да устаз курслагга киргенди. Тамам ол заманда, 1937 жылда, колхоз-совхоз театр ачылып, аны ары чакыргандыла. Кыска окуучу программаны бошпай, анда актёр болганды. Биринчи ролу 1939 жылны ахырында салынган «Любовь Яровая» (К. Тренев) оюнда комиссар Кошкин эди.

Къабарты-Малкъары сыйлы артисти Маммеланы Шахман-ны жашы Ибрагим тууганы бу кюнлөдө 100 жыл толады.
Ол Малкъар театры жаратылганы кюнлөрүндөн башлап дуниясын алгашкычы анда ишленгенди. Аны жашауу, агышшылары, кыуанчлары, жартыулары да миллет сахнабыз, адабиятыбыз, культураныз, адабиятыбыз болгандыла.

да улуу этген артисте боладыла. Ол аладан эди. «Дунья» (Шеридан) комедияда, къыска эпизоддук болса да, кеф эфендини немек этген чагын аламан көргөзгөнди ол.
«Машенькада» (А. Афиногенов) профессор Гор-

билгени себепли Мамме улу жазган оюнларында бу роль анга жарашырыкты, бу уа – мынга деп, алай ишленгенди. Кесине уа ол ушаткан жигитни берсе, бек кыуанганды, аны кырауучу сейирсинирча, сюера кырауы да билгенди.

Ахырында уа былай айт-тады:
Алай ол учкан жашлыккыды, Биз андан узак кетпегенбиз, Акыл кыштурдук сунуп, Жерекени къарт эткенбиз.

Ибрагимни поэзиясы асламында суратлау формалды, сюжет ызлы. «Сыбызгы» халк таурудук, Сюручою киши, бир тюз адам, артыктыкты бла ёлтюрюледди. Аны жерге акъган къан тамчыларындан балдырган кыуарала ёседиле. Уста аланы биринден сыбызгы этеди. Ол билдиреди жамауатка аманлыкчы ким болганын.
Венгриль жазуучу Шандор Петефини поэт, актёр кесини жан жууугуна санаганды, анга ушатып жазганды. Сёз ючюн:
Мен кеп тиширину сайлап кёргемме, Юююме уа жангыз бирин келтиргемме. Мени ёлтюрюрге бири да болуккыду...

Сахна аны бошпалмазлыкъ кыуанчы эм ёхтемлиги эди

Кеп бармай аны аскерге чакыргандыла. Улуу Ата журт уруш башланганда, ол кыуаралы кюнбатыш чеклеринде эди да, Украин эм Беларусь фронтлада Совет Союзну Жигитни, генерал Николай Федотович Ватутинни адыртычы болуп турганды. Улуу Хорлапмны юсюнден да, биринчледен болуп, маршал Г.К. Жуковну кесинден эшиткенди.
Къзауатда этген жигитликери ючюн Кызыл Жулдузун ордени, Улуу Ата журт урушун II даражалы ордени, «Сыйлыкчыны белгиси» орден эм бир кыуаму майдал бла сауыланганды. Уруш анга 1946 жылда бошпалганды.
Кёчюночлоке Ибрагим Кыргыстандыкы Джалял-Абад областыны Сузак районун Чоко-Тёбе элинде библиотеказын таматасы болуп ишленгенди. Ата журтка кыайтхалай а, бир кесек заманы малкъар газетде ишленгенди, арта уа, театрбыз жангыдан кыуаралганда, ары кёнгенди.

«Къанлы той» деген спектакльден.

Къзауатда этген жигитликери ючюн Кызыл Жулдузун ордени, Улуу Ата журт урушун II даражалы ордени, «Сыйлыкчыны белгиси» орден эм бир кыуаму майдал бла сауыланганды. Уруш анга 1946 жылда бошпалганды.
Кёчюночлоке Ибрагим Кыргыстандыкы Джалял-Абад областыны Сузак районун Чоко-Тёбе элинде библиотеказын таматасы болуп ишленгенди. Ата журтка кыайтхалай а, бир кесек заманы малкъар газетде ишленгенди, арта уа, театрбыз жангыдан кыуаралганда, ары кёнгенди.

Сейир рольнаны тюрлю - тюрлюлогно

«Таулада танг жарыйды» (Боташланы И.) биринчи оюн эди таулада ата журтка кыайтхандан сора. Анда Ибрагим кезиу-кезиу эки комиссарны – Мукуланын Ахматны бла Сириновну ойнаганды. «Теири кылында» (М. Зарудный) уа – Кражны. Ол сифатларын тынгылы кыуаргга анга, баям, аскерде, къзауатда да болганы болушанды.
Бай адамланы ойнарга да тошогенди аны: «Жыйлыкъ бла сыймеклик» (Ф. Шиллер) – музыкчант Миллер, «Майсараны хыяллары» (Хамза) – Хажы, «Сын таш» (Жантуланы И.) – Аслангерий. Ол сифатланы уста кыуарганды, ариу да кёргозгөнди. Ролон тынгылы ачыклар ючюн, аксроит эте, оюннга жангы затла къоша да билгенди.
«Фатимада» (К. Хетагуров) ол кызын сыйген жашы, арта уа баш меси Ибрагимни ойнаганды. Классика ючмюйшоше, алгын бола турганыча, кыуаруучу бирини жанына бёлюннгендиле. Аны юсюнден Ибрагим кеси, залдан кыоркытуу кычыргыналарын эсгерип, колоп жанпай айтуучу эди. Сахна жигитлени жашаууга кылай жуук болганыларын кёргозгөн шартды ол. Аман адамны, игини ойнаса да, кыуаруучу ийкандырырга кюрошгөнди Мамме улу.
Актёр «Артутайда» (Тепеланы А.) тау жамауатын башчысы Тенгизни сифатын кыуарганды. Кийими, кылыгыны, кырамы бли да тау бийни сахнада ариу кёргозгөнни кёпленди эслериндеди. Не гичте ролуну

Тамсилчи

Дагыда ол тамсилчи эди. Ол жанрлы чыгармаларыны бир кыуаму школ программалга киргенди: «Терек бла таш», «Егюз бла ашек», «Айыу бла хауа чыракъ», «Баш бла акыла»...
«Сайламала» китабында «Жазуула» деген аты бла энци бёлюм барды. «Машинаны рулонну юсюне», «Аракы шешаны юсюне», «Аханы юсюне», «Боханы юсюне»... Сёз ючюн, аханы юсюне не жазылырга болуккыду?

Напат санга, эзилген кылан кыгайт, Кычан жашаркыма мен сени табын?

Сен неча шёхумдан айырганса, Кеп иги затдан юлюшюз кыйганса, Табылмай, неча ийги ойганса?

Ачха уа ма былай жууап этеди:
Эселп журют, мен ачхача: Бир аманна, бир ахшыма, Бир кыуангма, бир бийингме, Сени ашынг, кийимингме, Жашаргга жылы юйюнгме, Менсиз жашуу эталмасса, Жол журют да кеталмасса...

Ибрагимни сабий поэзиясы кёпленди кыуандырады, назмуларын, пьесаларын да сабийле сыйлоп окуйдула. Кючюк, кылангебенек, гурт тауук, хораз... – аны бары жигитлери жарык кёлюледиле.

Жанынга жарагъан тюз инсан

Керти фахмууну нюрю кенг жайылады. Ибрагим назмучу, тамсилчи, къара сёзюно устасы, драматург, артист эди. Алай ол кесине бир заманда да артык даража излемегенди. Тюз ниетли, ариу, тёгерекни жарыткан, ушакъ этип башласа, бий саны унутулган, кёзлери жарык кыуарган адам эди ол.
Не бая, не кыуулкычу, не мадарымлы болурга керек тейюл эди аны бла шөб болур ючюн – са-банчыгга, малчыгга, улуу кыуулкычугга да бир бетден кыуарганды Мамме улу. Жарык саламы бла керип келмючюно, нёгерлерим да жыйылып, кеп керип ол аламан адам бла ушакъ эте олтурганыбыз эсимдеди. Ол насыплы кезиу буюгон да эсгерилерибизни жарыта турды.

Ахыр назмууда ол тенгине жойрук атла бизни таудан ётдюроп, жомакъла тургъан жерлеге элте-ле, жашлыкчыбызны табарды эки анда – алтынчак кызыла жашагъан сейир кылапала, дейди, алагга, кёзлерин жулдузлагга тенг этип, назмула айтыр эдик...
МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

ОКУУ Билим да береди, адежликге да юйретеди

Ёсноп келген тёлюно юйретиле «Юйор бла устаз энци жерни алгъанлары барыбызга да баямды. Шауаланы Лейля бла таныш ханындан сора аны алайлыкчына буюгон тошонгонме.
Алгъаракълада Терс-Къолгга Улуу Ата журт урушун кезиуонде Минги тауну тийресинде эмда тюрлю-тюрлю кыуаргалада жолюн-аскерчилени бла журналистлени эсгертемелерине гюлле салырга, митингге кыратышы барганыбыз. Жолда бизни школчула сакълап тура эдиле. Эсгертемеге жетгинчи, аны кыатында да кызычыкылары, кылыкъ эт-мегенлерине, айтылган затлагга суюк, шумуз тынгылагъанларына да эс бургъанма.
«Класс башчыгъа кимди?» деп сорганымыда, ала: «Дуняда бек аламан устаз», деп, бир ауздан жууулапгандыла. Окуучулары ол сёзлери мени аланы устазларын иги билдире талындыргандыла.
Шауаланы Лейля Къабарты-Малкъар кырал университети педагогика факультетин бошпай, Терс-Къолну орта школунда сабийлени суратлау искусствогна юйретеди. Аны бла бирге ол информатикадан билимин хайырланып, андан да дерсле береди. Урунууда биринчи атламырын да мында башлаганды.
Андан бери сегиз жылдан атлагъанды. «Алай бир заманны ичинде кесин жаламда ахшы жанындан тангдырганды, иштин аламан биледи, адегеле улуу эс бурды, коллективде биргиулюк болуруна себеплик этеди. Бирси устаза да аны сыйлы кёрели. Ол бек жарашылу адамды, аны бла ишлегенде жюргемден кыуанам», дегенди мектепни директоруну билми берги жанды бла орунбасары Байдаланы Кулина Ахматовна.
Лейля Ахматовнаны бек сыйгелерин окуучула да айтхандыла. Дерслени иги аныглатханын, бир заманда окуучулагга ауазин кетюроп сёлешмегенин, терс болсала уа, аны жюректерин кыайнаймай ачыкъ эте билгенин белгилегендиле. Ма алай ышанлары ючюн аны жарыгызга, айт-

«Жылы устазы» деген муниципал конкурста хорлап, республикалыгга да кыайтханды. Анда уа «Искусствогга сыймеклик» деген номинацияда атын айтдырганды. Шауаланы Лейля, сыйген ишин кёло бла толтургандан сора да, ахшы адамды, насыплы анды. Кызы ёсдюредди. Лаургага буюсгата сегиз жыл болды.

Хар инсан жараткан иши бла кюроше, ахшылыкчы кыалганыла да жетеди. Жашауда игилкин, ариулыкун эслей билген, анга башхаланы да юйретген улуу насыпды.
ХОПЛАПАНЫ Марзият.
Суратны автор алганды.

Хар номерни - кызыгу къарсы бла

Искусстволаны Шимал-Кавказ кырал институтуну улуу концерт залында «Краповый десант» деген битеурсоей жандаурулык аскер-патриот акция бардырылганды.
Вуэну фойесинде Миллет гардианы кыуаралууну, тарыхыны, аны бёлюмлерини юсюнден сурат кёрмюк кыуарлганды. Аны ызындан а концерт болганды. Байрам ингрини театры бла кинону актрисасы, белгили полковник Зиминаны ойнагъан Виктория Тарасова бла Россейин сыйлы артисти Миллет гардианы федерал службасыны культура советини члени Алексей Огурцов бардыргандыла. Виктория Нальчикде

биринчи кере болганын, бу жолюлуулугна бек кыуанганды, жерибизни, адамларбызны жаратканын билдиргенди.
Концертни оператив ишлени тамалгандан энци дивизианы «Взвод» рок-группасы ахчанды. Аскерини юйюрге, жууукларына тансыктыгынын, сыймекликини бля шөбхулукукуну, мамырыкыны излегенин, ахшылыкчы ийначулуулугун жырларында Александр Яковлев, Константин Бубнов, Ольга Стельмах, Юрий Смыслов, Антон Яковитин, Дмитрий Ивашин, Алиса Мон, Паскаль, Анастасия Беллвева ачыклагъандыла. Ала «Солдатские сны», «Домой», «Спасибо тебе» деген эм башха жырларында бирликин, хорлааманы, жигитликин, эркин къзауатдан сакълагъан тиширууну тилегин кёргозгөндиле. Кыуаруучу уа алагга кызыгу кыарсала бла тобегенди.
Ахырында жыйылганыланы Россейин миллет гардиасыны республикада управленисыны башчысы орунбасары полковник Алексей Трушин алгашылагъанды. «Сизни сейирлик кунергиз адмагга кесине, жашаууна да жангы кёзден кыуаргуга болушды. Аны ючюн сау болугуз! Тази жюрекден сизге тёбючюлү, жетишимлик тежейме, кыуаруучуларыгызны сыймекликлери сизни хар кюногезде да жылытын», - деп, ол артистлеге республиканын Правительствоусундан, Калтыра министрствосундан, гардианы энци составыны атындан ырызлык кыагытла бергенди. Акцияны кыуарганыла уа институту ректору Рахияланы Анатолияе бла проректору Эфендиаланы Фуада болушлуклары ючюн испас этгендиле.
КУЛПАЧАНЫ Зульфия.
Суратла автордула.

ЭСЕПЛЕ

Жоруклагыа бой салмау бла жолланы тарлыклары кыайгылылай кыаладыла

Бытыр республиканы жолларында бос авария болганды, алада 162 адам өлгөндү, 725 а торлю-торлю жарала алгандыла. Бытлар жоруктуу салгылары КъМР-де МБД-да Жолда жорукую къркыуусулугун жалчытуу жаны бла увареленини башчысы Юрий Бегидов журналистле бла тубешиуде белгилли этгенди.

кыарамай, жолга чыккыанланы мардадан терк барганын хаталарындан асарылганы, алада ачыгышлары саны да селейгенди. «Жолланы болумлары, алада кемчиликле, ол санда белгиле жетишмегенери ючюн болганы аварияла, алада жарала алганыла да азайтылганын белгилерчиди», - дегенди Бегидов.

Республиканы баш инспекторуну айтханына кере, тамамланган профилактика жумушлары хайрындан авариялары 11,4 проценте азайтырга он болганды (2017 жылда - 68%). Алай, жарысурга, бу кыауыга болумлада өлгөнгөни саны у көбеген этгенди (18,2 проценте).

Жылны ичинде уа автоинспекторла жолда жорукуюн жорукларына 982 минг административ бузуклык этилгенин ачыклагандыла, ол санда 747 минг эсепте алгын автоматизацияланган сипте-маланы болушуклары бла тохаштырылгандыла.

Аны бла бирге инспекторла тамамлаган профилактика ишери хайрындан эсирген водителле этген кыауыны кезуиле 4,7 проценте азайтылгандыла (бытыр 41 кезуи). Андан сора да, машинаны жорукуюрге эркинлиги сыйырылганына да

Полициячылары ишлеринде уа баш магана бузуклыклары профилактикасына бериле-ди. Юрий Мушарифовичин билдиргенине кере, энци жумушла толтурулуп, жылны ичинде 2643 кеш неда медицина тинтиуледен этерге унамаган, дагыда машина жорукуюр-

ге эркинлиги болмаган 3759 водителле ачыклагандыла, аланы андан ары жолда жорукую кыайгылыга онлары болмай кыалганды. «Ала уа жорукуюны сакламайдыла, башталаны жашауларына, салууларына къркыуулуудула. Жалуу барганыла да излемлени толтурумазга видюле нек эсе да. Жылны ичинде 7320 адам жууалха тартылганды», - деп билдиргенди ол.

Автоинспекция жолланы болумларына да энци эс бурды. Жылны ичинде аланы илерине торлю-торлю кемчиликке ючюн 364 административ иш ачыклаганды, ол санда 53 организацияга да.

«Жолланы болуму излемлеге келишмегенлери хатасындан боладыла авариялары бир белююм. Республикада аланы узунлугу 18 минг километрге жетеди. «Кавказ» Федерал жол ааны бир процентте тенгли бирди. Алай бу трассада болган кыйын авариялада 66 адам өлгөндү.

Аны баш салтуу - жол тарды, ол шендюю излемлеге келишмейди. Трассаны 140 километрини адалы алыска эки полосадан кыралды, аланы энци мадарла бла бир бирден айырмаса, адамларыбызны къркыуулуукларын жалчытырга онгууз болукт туйюлдо, - дегенди ол.

Ахырында Юрий Бегидов журналистлени сорууларына жууала бергенди.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

Ахшы тюрлениуде ким да эслерчадыла

КъМР-де УФСИН-ни 2018 жылда ишени эслерни чыгарылгандыла эмда келер заманга борча белгиленгенди. Анга аталган жайлылууга республиканы Башчысыны Администрациясыны, право низамны саклауучу органдары эмда жамауат организацияны келечилери кытышандыла.

Баш доклад бла Управленини тамагасыны кыулулугун толтуруу ич суйлеме полковник Чарим Бирамитов этгенди. Ол билдиргенге кере, алага боисунган уржеденина алада болум дайым да кыаты контроллады эмда тапды. Алада турганын, эркинликтери сыйырылганы саны муну алында жылдан эсе аз эти. Тормелеге эркинлик этилмеген затлары өтдюрююну тыйуу жаны бла иш игилгенди. Жакозусу тутулганыга бериле туруп иги кесек телефон,

рын , искусствону, култуураны, спорту келечилери чыккыанларын, документли сипте сураттау фильмле къркыууленгени билдиргенди. Битеу бу амалила тутулуп турганын кыкыкыларын тозетиуде, пра-вога бузуклык этилмеген, уржеденинда чыккыандан сора уа кеслерин жамауатны арасында тап жорукуюрге себелки этгенлери заман къркыуу-генди, деп чертгенди.

келтириледи. Алай бла, дайым да онбеш торлю продукция чыгарылады. 111 тутмак иште тохтар амал тапхандыла, аланы орталык жаклары да кетирюлгөндү. Спорттанын борчларын тейлеу амаллары 83 проценте дер жеткенди. Аны хайрындан бир-бирлери, борчларын тейлеген сора да, ююрлерине ахча болушук этер амал тапхандыла.

Андан сора да, жайлылууда эркинликтери сыйырылганын уржеденилада тутуу халкыла аралы стандартага келиширча этилгенин, керек жерде инженер-техника амалла эмда надзору жаны техно-логиялары хайрылангыла-ларына юсюндөн да айтылганды. Коллегияга келгенге ведомствону ишинде иги жанына тюрлениуде болганларын эмда уголовной-толтуруучу системаны алында суюлген борча тамамлангылганын да белгилегенди.

Жыйылууну экинчи кесегинде докладланы Управленини начальнигини орунбасры, бир-бир бөлүмлени башчылары да этгенди. Ала жылны ичинде тамамлангылган ишлерины юсюндөн тынгылы айтханды. Битеу туура этилген жетишимди, келер заманга келер сальнганчыла, аланы толтуруучу болжаллары да белгиленгенди.

Жыйылууну ахырында уа хычууну жумуш да тамамлангылганды. Борчларын тынгылы толтуруула ведомствону сауларына эмда грамоталарыны тийишли болгандыла.

Люба АДИЛОВА.

наркотик да сыйырылганды. Чарим Бирамитов республиканы право низамны саклауучу органдары бла бирге ишлеу да тап кыралганын эмда кесини хайрын бергенин да белгилегенди. Алай бла озган жылдада келер амалык ишле ачыклагандыла. Аланы араларында уа сауула, чачдыруучу затла, наркотикле бла да байланы болганлары кел эдиле.

«Адамны эркинликтери жаны бла уполномоченныни инстутту, кырауучаны жамауат комиссиясы эмда динни келечилери бла да тынгылы байламыкыла кыралгандыла. Ала тутмакыла бла хайрылы ушакыла бардырадыла, керек болса, дин адетлеге юйрөтө-ди. Андан сора да, бизде тутмакылары жуукларына псымола жазып дайым да билдирүү этип турган тереге айланганды, деп белгилегенди Чарим Бирамитов.

Доклада айтылганын, тутмакылада производствонун мукени айнытуу да барды. Аны ючюн деп жагы оборудовани алынады, болганла тап халга

Тутмакыла бла ишлеуно юсюндөн айт, докладчы колонида турганын жууклары бла тобешиле тер-тер болганын, уржеденилада «Ата-ана советле», «Анык эшкелени конлери» кыралганыла

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВО

Баш редактор
АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДАКЦИЈА:
ТЕКУШАНЫ ХАУА
(баш редактору орунбасары)
ЖАН УРАЗДАНЫ Нажабаб
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪИЛУДАНЫ Борис
(жууалы секретары),
МОСКВАЛАНЫ Зукура,
МУСКУЛАЛАНЫ Сакнаат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
УЛБАШАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЫ:
Редатору приемный - 42-63-01,
Баш редактору орунбасары -
42-38-21, 40-44-82,
Жууалы секретары - 42-66-85,
Секретары - 40-93-62, Курорттара - 42-63-52.

РЕДАКЦИЈАНЫ БЕ.НОМЕРИ:
Политика иш право - 42-24-02, 42-67-68,
Экономика - 42-66-73,
Култура - 42-66-76,
Социал ишле - 42-75-82, 48-59-18,
Курорттара, туризм и спорт - 40-39-93, 42-66-71,
Окуучула бла байламдыла жорукуюн иш жазылат - 42-37-94,
Энци корреспондент - 42-68-72, Тилмакара - 40-28-97,
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редация авторла бла кыагыт жорикмейди.
Кыагыт жазмагыча решение этилмейди ич ала артка кыайгырмайдыла.

Газетте басылган материалда айтылган оюмла решениеге болушукта. Алада айтылган хат зар юросей Россей Федерацияны Басманы юсюндөн законна тийишликке материалды авторлары кесери жууалдыла.

Редация авторлардан 400 гыт тизгинден (машилка бла жазылган 3-6 бет) кетипи алылды.

Газет Басманы эс адалы информацияны эркинликке къркыууу жаны бла Кыабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 амыла 19 декабрде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ97-00118. Индекс - 51532

Газетти басмагы «КъМР-Месна» ТКУ-ну компьютер службасы хатыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясына басылганды. Нылык шахар, Ленин аты проспект, 33

Газеттин ишперне тапдыруу ючюн КъМР-ни почта сыйкымы Федерацияны Управленины жууалдыла.
Телефонла: 76-01-21

Газеттин роинишга салтуу ючюн КъМР-ни «Росгасет» акционер общество жууалдыла.
Телефон: 42-69-34

Газет шыкыгы юч керек чыгады - теурюр, орта, шыбат кыюлсе.

Номерге графике кере 19.00 сагытада кыаг салындаы.
20.00 сагытада кыаг салынганды

ГАЗЕТТИНОМЕРИНИ ЧЫГАРГАНЛА:
Кулчаны Зуфия - дежурный редактор, Кучукланы Сафият, Кесточиланы Зуфия - жууалды секретары орунбасарлары, Зелаяны Валентина - (1, 2-чи бетте), Зелаяны Лида - (3, 4-чи бетте) - корреспондент.

Тырагы 1407 экз. Заказ № 88
Багысы 10 сомду.

РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИШТЕЛЪЕНИ АДРЕСИ:

36000, Нылык шахар, Ленин аты проспект, 5.
Телефон почта: elbor_50@mail.ru